

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben házhoz hordva és vidékre postai megküldéssel.

Egész évre . . . 4 ft — kr.
Félévre . . . 2 ft — kr.
Negyedévre . . . 1 ft — kr.
Egyen szám ára 10 kr.

Hirdetéseket jutányosan számítunk.

Hivatalos hirdetéseknek 100 szóig 1 frtért közöltenek.

Kinestári bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.

Hirdetéseket s előfizetéseket felvesz Landesmann M. könyvkereskedése S.-a-Ujhelyben.

SÁTORALJA

Zemplénvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG
ÉS
KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető közlemények s az előfizetési pénzek, hirdetési kéziratok s díjak és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők:

Sárospatak, Halközszy-utca 175. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bermentetlen leveleket nem fogadjunk el.

Nyílter minden sora 20 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-TULAJDONOS:

STEINFELD JENŐ.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

REZ LÁSZLÓ.

Városaink érdeke.

Szükségeseknek tartjuk kijelenteni, mielőtt bármit is mondanánk e helyen, hogy a mi Zemplén vármegyénk városairól akarunk szólni. Sok mindenfélét lehetne írni megyénk városairól, mert — mit takargassuk a valót — azokat általánosságban a rendetlenség jellemzi. E cikk keretében azonban nem akarjuk beszorítani megjegyzéseinket kívánságainkat. Alkalmadtán sorra kívánjuk venni azokat, a szerint, a mint egyik másik város specialis helyzete kívánja. Ez alkalommal s e helyen egy oly dologról akarunk szólni, a mely egyenlően szól és érdekel minden várost, annak minden jóra való polgárát.

Megvalljuk, hogy e cikk megírására a s.-a.-ujhelyi népgyűlés — melyről a tudósítást lapunk múlt számában olvashatja a t. közönség — szolgáltatta a rugót. És megvalljuk azt is, hogy örömmel vesszük kezünkbe a tollat, hogy e cikket megírjuk, mert több városból érkezett be már hozzánk panasz a „nem szeretem“ dolgok miatt — tekintélyes polgárok részéről. S ha ama panaszokat alaposabban megvizsgáljuk, úgy találjuk, hogy azoknak alapoka abban rejlik, hogy a város ügyeinek vezetése nem alkalmas kezbe van letéve.

Korunk — a szónak legszorosabb értelmében is — a haladás kora. S ez az állítás különösen igaz a mi édes hazánkra, Magyarországra, mert a mi drága nem-

zetünk egy pár évtized alatt volt kénytelen megtenni azt s büszkén hirdethetjük a világnak, meg is tette, a mit a művelt európai nemzetek évszázadok alatt végeztek el. Egyben maradtunk igen hátra: városaink belső s külső rendezésében.

Az országos nemzeti ügyek és a látzólag kisebb jelentőségű városi ügyek közti ilyen nagyobb mérvű különbségek ébresztik fel a gondosabb vizsgálódóban azt a meggyőződést, hogy az egyik részen az érdem, a másik részen az elítélés egyenesen és kizárólag a vezetőket illeti. Városaink vezetői a kornak jelszavát, a haladást, nem akarják, vagy legalább igen nehezen akarják megérteni. Megyénk városainak külső, belső helyzete ezt bizonyítja. Hol van ugyanis csak egy olyan községünk is, melyre e nevet nyugodt lelkiismerettel alkalmazhatnók: város. Nem szatira az, mikor egy Szerencset. egy Kereszturt, egy Sztopkót, egy Homonnát (Ne bizza el magát Ujhely sem.) pl. — hogy a többit ne is említsük — városnak kell titulálnunk. Bizony belefájl az embernek a lelke, ha arra gondol, hogy ez így van, holott jobban is, másként is lehetne.

Szoktak hivatkozni némelyek ilyenféle feljajdulásokkor a pénzhiányra, a szegénységre. De ezek elfelejtik azt, hogy a társadalom az a része, mely a mai viszonyokkal, helyzettel elégedetlen, nem gazdagságot akar semmiből teremtetni, hanem a meglevő — még ha szerény is, jövedelemmel okos, bölcseségre válló

beosztását, felhasználását. Tudnánk egyik másik városunk életéből olyan jövedelem forrásokat például felhozni, amelyek tényleg befolyhatnak: de látszata annak semmi sincs. Nem akarjuk, mert úgy vagyunk meggyőződve, hogy nem is tehetjük, hogy az ilyen városok ügyeinek vezetőit hűten kezeléssel vádoljuk: de azt igenis már nyíltan kimondjuk, hogy ezek az okos és bölcs vezetésre nem alkalmasak. Ez ítéletet tulajdonképpen a vezetésük alatt levő városok külső, belső képe állapítja meg s mondja ki:

Aki egy-egy város ügyeinek vezetésére vállalkozik, annak mindennek előtt a haladás, a fejlődés iránt érzékének kell lenni, s második kellék, hogy tenni akarjon, s tudjon, tehát, hogy az érzék, a való életben még pedig a város életében produktív eredménynyé váljék. De hogy valakiben érzék legyen, illetőleg, hogy tett-ereje a haladás, a fejlődés érzékére nézve a sikertelenségbe ne vesszen el, kell, hogy eszméi is legyenek. Mert niics annál sajnálatra méltóbb helyzet, mint mikor érezzük a hiányt, a pótolni valót s erőt, akaratot is érzünk magunkban azon segíteni, de nem tudjuk az utját, módját, nincsenek eszméink, melyek sikerre vezetnének.

Városainknak legfőbb érdeke tehát az, hogy ügyei oly kezekbe tétessenek le, melyek azt bizonynyal előbbre fogják vinni. A város ügyeinek vezetőiben legyen érzék a haladás, a fokozatos fejlődés iránt, legyen önzetlen akarat a munkálkodásra, s legyenek eszméi, me-

TÁRCSA.

Az ivás történetéből.

— A „Sátoralja“ eredeti tárcája. —

A szerelem mellett semmit sem magasztaltak annyira mint az ivást. A költők megénekeltek, és a régiek Baachus tiszteletére gyakorta rendeztek ünnepeket.

Mióta Noé apánk az első kortyot itta saját termésű borából, azóta a keleti népeket kivéve, míg akad nép, amelynek áldozó szertartásából a bor hiányozna. A kedvderítő nedű minden ünnepélyes szertartáson szerepel. Keresztelőnél, névnapon, esküvőn, de még a halotti toron is felhangzik az ének:

Ej! haj! igyunk rája
Ugy is elnyel a sir szája...

A görögök és rómaiak az ivás tekintetében is hallatlan dolgokat műveltek lakosaikon. Borraikat Chios, Lesbos és Rhodosból nyerték és olyan mértéktenülűt üritgették a kanesokat, hogy a józan spartiak erkölcsseit is megmetyélezték. Itt azonban annyit szükségesnek vélt tenni a tanács óvintézkedésül, hogy egy sárga földig

leitatott rabszolgát hajszoltak végig az utcákon, hogy a lakosságot a részegség utálatosságával elriaszassák az ivástól.

A rómaiak tivornyaikon magister bibendit választottak. Az ünnepelt nevének minden betűjére külön serleget üritettek, azután ittak a kilencz muzáért, a három gráciáért és végül jöttek a vadpohárkoszontók, éppen mint nálunk. A serlegetek körömpróbiáj ki kellett inni és az maradt győztes, aki a többit az asztal alá itta.

Az első serleg baránnnyá változtatta őket, a második oroszlaná, a harmadik disznóvá. Nálunk még több fokozat is van.

Általában azt tartják, hogy az első pohár oltja a szomjat, a második egészségére válik, a harmadik igaz gyönyörűséget okoz, a negyedik jókedvet, az ötödik szerelmessé tesz, a hatodik álmosra, a hetedik elálmosít, a nyolcadiknál felbőszít, a kilencedik felharagít, a tizedik ingerbőszít, a tizenegyediknél a törvénnyel gyűlik meg a bajunk és a tizenkettedik állatá aljasít. Hogy ez a sorozat teljes legyen ahhoz természetesen jóféle bort kell esillogtatni a pohárban, nem afféle hárommerret, mert akkor még hamarabb jutunk a végére.

A régi időkben asszonyoknak és gyermekeknek szigorúan meg volt tiltva a szeszes italok élvezése. Az asszonyok csak anyaságuk után jutot-

tak egy-egy ital borhoz, míg Romulus az ifjakat egyáltalán tiltotta az ivástól.

Egy fejedelem, a nevet nem jegyezte fel az utókor, naponkint csupán egy pohár bort engedélyezett alattvalóinak.

Egyszer egy részeg embert vezettek eléje, aki azt erősítgette, hogy nem szegte meg a parancsot. Hogyha egy pohárral iszom mondotta, más emberré változom, és ez a „másik“ is megköveteli azután a maga pohárát.

A legjozanabbak a kínaiak utánok az arabok következnek, akik a próféta parancsára kiirtották szőlőiket és csupán pálmabort isznak.

A törökök a Chambagnert szüresölik, mert ez nem bor és így nem tiltja a koran.

A perzsák minden időben szerettek inni és köztöltük is születelt Hafiz, aki a legszebb bordalokat írta. Már XI Ptolemeus királyuk 30 láb hosszú aranyból készült ivóserleget hordozott magával utjain és a józanokra adott vetett. Ez a pénzügyi művelet határozottan szerencsétlennek bizonyult, mert kevés józan találtatott országában, akit meg lehetett volna adóztatni.

A XVI. században tivornyáztak leginkább az emberek. A lovagok, de még a szépséges várurok és kisasszonyok is nagyon üritgették a kanesokat. A Lichtenstein család krónikaiban

lyeknek segítségével munkálkodását eredmény koronázza.

Bizonyára ösmer mindenki ügyes és ügyetlen gazdát, sőt ismer mindenki olyan eseteket is, midőn az ügyetlennek több a vagyona, mint az ügyesnek. Tessék csak e két esetet összehasonlítani: az ügyes gazda házatájéka, mindeh, mit sajátjának nevez, mennyivel több boldogságot mutat, mint az ügyetlené.

Tisztelt városi polgárok! Az legyen tehát az önök vezérével, hogy megvizsgálják, mikor városuk ügyeit egyik vagy másik egyénre bízni akarják, hogy a fenti tulajdonságokkal rendelkezik-e. Sőt ha a város valaminő ügyéről van szó, arra hallgassanak, ki a haladás, a város fejlődése mellett bontott zászlót, mert mikor kibontotta a zászlót, már akkor ki is lépett egyszersmind az önzetlen cselekvés terére s az az ember eszmékkel is rendelkezik. Azoktól pedig, kik a pénzihiány miatt ellene támadnak a haladásnak, forduljanak el megvetéssel, mert azoknak nincs érzékük, azok a közügyért önzetlenül munkálkodni nem tudnak s azok eszmeszegények is: az ilyeneket a gondviselés talán ijesztőkül hagyta hátra a régi világból.

Ez városaink, illetőleg városaink polgárainak az érdeke. S ezt az érdeket minden város polgárainak respektálnia kell, s minden személyes, rokoni, vagy baráti érdeket, mint mellékeket, mellőznie kell, ha a jó hazafi névre igényt akar tartani. Mert csak az a nemzet erős, hatalmas és tisztelt, melynek városai a kor színvonalán állanak minden tekintetben.

Megérdemljük a mellőzést!

Szeptember 17—19-ik napjain volt a sárospataki ev. ref. gimnáziumba a felvétel és beiratkozás, a melynek tartama alatt mi, patakiak, kik nem vagyunk reformátusok, ismét csak azt tapasztaltuk, a mit már évek óta tapasztalunk, azóta, a mióta a kultusz miniszter elrendelte, hogy egy-egy osztályban 65 tanulóval több nem lehet, — t. i. gyermekeink nem vétetnek fel az első s harmadik osztályba, minthogy azokban a

olvasható, hogy a várkisasszonyra naponként négy üvege bor jutott.

A kolostorokban akkor is, ma is ertettek a torok megnedvesítéséhez.

Erdekesek az edények is, amelyekből különböző nepek az italokat élveztek. Azon kor óta amikor meg ellenségeink koponyáiból ittak áldomást, nagyon átmódosultak az ivóedények. A régi germánok szarvakból ittak, azután jöttek a vásák, kanecskék és serlegek, de éppen nem olyan gyengéd formában amikent az ma használatos. Egy veder bornak és „csizma” sörnek a kiürítése nem csak az ivó torkát, hanem izmait is próbára teszi.

Akadnak rajongó lelkek, akik a gyöngyöző pezsgőt rózsaszínű női cipellőkől is ittak, a magyar legény meg felhajtja a bort azonmód az üvegől és az üres üveget odacsapja a falhoz.

Miként igyunk, mit és mikor az izlés és természet dolga. Az ivásnál is áll, hogy ahány ház annyi szokás, de jól mondja Brillat-Savarin az inyenesség nagy mestere, hogy aki megterheli a gyomrát vagy leissza magát, nem ért az evéshez, iváshoz.

Gastron.

65-ös létszám betelt református gyermekekkel. Szomorú s leverő tapasztalás ez, — melyet ezúttal azzal enyhített az iskolai előjáróság tiszteletreméltó kegyessége, hogy gyermekeink *feltétlenül* felvette s ha Wlassics miniszternek is úgy tetszik, ezek is rendes tanulókká lesznek, különben pedig magán úton kell őket taníttatnunk.

Ez a tapasztalat, — ez a minden évben újra, meg újra előforduló csaknem kétségbeejtő körülmény a mi nézetünk szerint igen sok okból méltán ér bennünket, igazoltan sújtja zűlei szívünket.

Merésznek tetszhetik ez az állítás, de ha megfontoljuk, a mit mondandók vagyunk, igazat fog adni mindenki.

Ugyan miért nem vehetők fel a mi gyermekeink a sárospataki főiskolába?

Nem másért, mint azért, mert nincsenek *párhuzamos osztályok*. Az iskola maga nem képes erre áldozni, — államsegélyt nem akar kérni, hogy szabadságát, függetlenségét teljesen megőrizhesse s az eredmény az, hogy a beiratások, illetőleg felvételek alkalmával első sorban csak reformátusok vétetnek figyelembe, más vallásúak pedig csak akkor, ha református jelentkezők nincsenek.

Ezt megérzik a kálvinisták is, de megérezzük főleg mi, patakiak, kik itt helyben sem tudjuk gyermekeinket taníttatni.

S ezt, mint említők, sok különböző okokból megérdemljük. Hadd említsünk fel egyetlenegyét s ez az, hogy *mi patakiak semmit, de semmit sem áldoztunk s nem áldozunk ma sem a sárospataki főiskolára!* Itt van ez a negyedik százados híres iskola s a multban csaknem ingyen kitanult benne gyermekeink, ma pedig keservesen esik, hogy a változott viszonyok dacára is nincs úgy, mint volt régen.

Napról-napra olvashatjuk, hogy itt is, ott is *a város nagy alapítványokat tett, gazdag adományozással járult az iskola fentartásához. Hódmezővásárhely, Mezőtúr, Miskolcz, Rimaszombat* stb mind hozzájárulnak a kebelőkben levő tanintézetek fentartásához: de Sárospatakról még senki sem hallotta, hogy a főiskola részére valamit adott volna!

S ez elég arra, hogy megvalljuk őszintén: *megérdemljük a mellőzést*; meg, mert semmivel sem járulunk a főiskola fentartásához.

Van azért egy jóra való indítványunk, melyet szívesen ajánlunk a sárospataki nem református hitvallásúak figyelmébe s ez az: *indítsunk mozgalmat magunk között, hogy a főiskolában párhuzamos osztályok legyenek az alsó három osztályban!*

Tegyük egy kis számítást! Mondjuk, hogy kell a három osztályba összesen három tanár s ezeknek évi fizetésük 1400 ft, összesen 4200 ft. Ennek megfelelőleg kellene tőkét gyűjteni, — ha nem egészen is, de legalább számbavehető részben.

Mi itt Sárospatakon nem reformátusok, az utolsó népszámlálás adatai szerint: 4138-an vagyunk. Ebből fejenként esik: 1, mondd *egy forint évenként*.

No már kérem ez olyan esekély összeg, melynek megajánlása s befizetése, egyáltalán nem teher azoknak vállaira, kik a taníttatás áldásaiban akarják gyermekeiket részesíteni.

Tisztelettel ajánljuk ez indítványunkat polgártársaink figyelmébe s az arra hivatottakat kérjük, hogy a mozgalommal ne késlekedjenek, mert a késlekedésben veszedelm van!

Egy gyermeket taníttató szülei.

S.-A.-Ujhely nagykorúsítása.

Sátoralja-Ujhely nagyközségnek rendezett tanácsa való átalakulása alkalmából több rendbeli cikk jelent meg e lap betüibe szedve, melyeknek írója anélkül, hogy némi tájékozást szerzett volna magának a kérdés merítumát illetőleg, nagy szóval hirdette a polgármesterséggel járó előnyök üdvös és jótékony hatását, de elfeledte azoknak valamelyikét is megemlíteni; arra felhozhatott volna bizony számtalant, ha benne, de mert ilyet a legjobb akarattal sem találhatott, mentsük őket pardon-ot, hogy elfeledték.

Am a menthetésnek is van határa, még az elkövetett bűn jóhiszeműséggel történt, de ha valaki előre megfontolt szándékkal félrevezet más vagy tudva oly cselekményt vezet véghez, hogy másokat az által tútra vezessen, az megtorlandó. Mivel azonban eszközünk arra nincs, hogy egy ily a közönséget hangzatos szavakkal elámitani akarót és a más meggyőződésen lévőket ellen gyanus hangon kiabálót észre térítsünk, csak az a mód marad számunkra, hogy az igazság és való tények feltüntetése által dugjuk be az éktelen lármazó torkát, illetőleg a közönség fülét és szemét tegyük érzékenyebbé a tiszta hang és az igazi fény iránt, mert nem csuda, ha a szemfényvesztések és hasbeszélők után minden valódi fényt és hangot ilyennek vesz.

Ez okból szükségesnek találtam, hogy egy neutralis pontról nézve az egészséget, a közönség figyelmét a helyes irányba tereljem s ha tájékozást szerzett és felfogta a helyzetet cselekedjék, a nélkül azonban, hogy polemiaiba bocsátkoznám bárkivel azok közül, kik a rendezett tanács bajnokaiul szegődtek hanggal és írással, hogy megvédjék akkor, midőn támadó nem is volt és pedig egyrészt azért, mert egyik fele a cikkírónak vagy ha jobban tetszik az író cikkeinek egyik fele sületlenségeinél fogva szót nem érdemel, más részt, mert az összes eddig megjelent közlemények a dolog lényegének elferdítésére irányultak vagy helytelen és roszkaratur intentionnal lettek megírva olyan egy ügyűséggel, hogy a kevésbé gyakorlott olvasó is csak a takargatott helyzetet látta.

A jelenlegi helyzet az, hogy a lázas sülettséggel összegyűjtött aláírások meg vannak, vagyis az adózóknak a törvény szerint kívánt többsége hajlandó belemenni az átalakulásba, a rendezett tanács tehát meglesz, ha valami non putarem közbe nem jö. Most már minden gyanú nélkül szólhatni a kérdéshez, mert nem illethetnek váddal, hogy a jónak megrontója akar lenni az, ki nem hiszi mindjárt, ami írva van, mert nem az ő lejtéből pattant ki az eszme, a kolumbusi dicsőség nem az övé és mert nem lehet polgármester. Most már tehetünk egy kis számítást is, melynek alapján — noha nem is fog egészen stimmelni a bizottság által kibocsátott felhívás számításával — tájékozást szerzhethetn, vajjon üdvös lesz-e az átalakulás és minden rázkódtatás nélkül fog-e megtörténhetni az? oly kedvező-e az átalaku-

lái viszonyok, mint azt a felhívás ékes szavai festik? vagy csak szóhalmaz és irott malaszt, melynek magja majd kiválik a burokból, ha észre kerül.

Sátoralja Újhelynek 1896. évi költségvetése szerint évi kiadása 101.444 frt 87 kr., e kiadás fedezésére szolgáló különböző czímű bevétel 69.396 frt 62 kr., tehát a mutatkozó hiány, mely községi pótdóval fedezendő 32.048 frt 25 kr., vagyis a földadó utáni pótdó 46%, a többi adónak után 41%. De ha beletekintünk a város ez idei költségvetésébe, egészen más meggyőződésünk lesz, mint a felhívást kibocsájtóknak, mert a költségvetés bevételi oldalán oly tételek vannak, melyek speciel csak erre az évre vagy legfeljebb két évre szólnak ha szólnak és melyek csak a legvérmesebb remények teljesülése esetén indokoltak.

Hogy csak a legnagyobb és legszembeötlőbb tételeket említsem: van a bevételek között egy 12.000 frtos. melyet 145 hold erdő fájának értékesítéséből nyer a város. Ez mindenesetre számot vető tétel. De leszámoltak-e azzal a számítást tevő rendezett tanácsot óhajtok és sürgetők — mert mi óhajtjuk, csak nem sürgetjük — hogy ezen 12.000 frtos bevétel csak ez évre és talán még a jövő évre esik, mert hiszen ezen összeget csak a megtakarított és nem értékesített fának eladásából nyerik: már pedig, hogy ismét ily megtakarításból folyó értéket nyerhessenek, arra évek hosszú sora szükséges: vagyis elesik a 12.000 frt. Honnan veszik majd akkor ezen summának egyenértékét, hogy a költségvetés mérlege le ne billenjen a fedezetlen hiánytól? s akkor a községi pótdó nem 41%, mint mondjuk, hanem 56% is lesz.

Ehez járul még, hogy akkor, midőn csaknem minden elképzelhető legcsekélyebb jövedelmet felvettek a bevételi oldalon csak hogy kedvező színből tüntessék fel a viszonyokat — pl. a községi kotelékbe való felvétel után befolyó összeget is, mely 10 frtra van preliminarálva — ha ily csekély összeget is számba vettek: az előre nem meghatározott bevétel czímén 1500 frtot előirányozni kissé erőltetett. Itt van a lólab, melyet eltakarni nem tudtak, sőt a számlát tevők maguk sem vettek észre, mely őket elámulja. En ezen tételt lekiösmert furdalás nélkül merném a legjobb körülmények között is csak két-három száz forintba leszállítani. Ime itt ismét 1000 frt hiány állhat elő, a mi megint fejebb szöket a pótdó kulcsot és így tovább tovább, több számítást is lehetne tenni, a mi csak ugyan el venné kedvét a közönségnek a rendezett tanácstól: de mivel ez elvégre is kívánatos, csak hogy nem hebeburgya módra hanem komoly megfontolás után, elégnek mutatkozik a fent felhozottakkal kimutatott ártatlan tévedése és jóhiszeműsége a felhívásnak, hogy mindenki összehasonlítást tehessen a jelenlegi nagyközségi szervezet mellett létező és a rendezett tanács által létesítendő viszonyok között.

Ezen kimutatott és polgármesteri észszel sem eltüntethető különbözetet még tetézni fogja az a körülmény is, hogy — a mit már mások is hangsúlyoztak — a rendőrség létszáma, a mi egy oly nagy községben, mint Újhely is, siralmas állapot, egy rendezett tanácsú város igényeinek nem felel meg: mert azon állítás, hogy adjunk több fizetést a rendőrségnek, lesz a rend is nagyobb; vicznek, satíráknak jó, de komolyan senki nem veheti. Mert azon

fizikai tétel hogy egy test ugyanazon időben két helyen nem lehet, a rendőrségre is áll, vagyis a Rákóczy-utczán álló rendőr miatt a Kinizsi-utczán végén egész kényelmetlen verhetik be egymásnak fejüket a duhajkadók és az embernek a szemét is kilophatják, tehát a végeredmény az, hogy a rendőrség létszáma szaporítandó, a mi szintén kiadás többlettel jár.

Igy állván a dolog, csak akkor volna helyén az átalakulás, ha biztos kilátásaink volnának arra, hogy a polgárok, kik már a jelenlegi szervezet mellett is túl vannak terhelve és kereseti forrásuk nincs, legfeljebb néhány perczet áldozattal lennének képesek a rendezett tanácsal járó terheket elviselni, de pusztán azért, hogy polgármesterrel dicsekedhessék és olykor-olykor polgármesterre is korteskedjék, meg nem bocsátható könnyelműség, bűn volna, melyért első sorban a sürgetők lennének erkölcsileg felelősek.

Nagykorúsituk városunkat, ha megérett reá, de ha nagykorúságával csak a tönk szélére juthat, mint a teközőlő fiú, úgy hosszabbítsuk meg kis korúságát egy-két esztendővel, s ha kedvezőbb viszonyok közé jut, adjuk meg neki az önrendelkezési jogot.

Tisztelt polgártárs! így végzem én is soraimat mint a felhívás. Így állunk a rendezett tanács kérdésével, minden más híresztelés könnyen elvetett szó, a mi alappal nem bír. . . . de már itt eltértek. Gyeküzünk oda hatni, hogy ezen tényleges állapotok javuljanak, hogy ilyen fontos kérdés megoldásába ne vegyüljenek más érdekek, mint egyedül a városé, ne egyesek akaratainak dispositója alatt álljon a dolog lényege, mert az egyes emberek, bár mily lelkiösmertettek — pedig az kevés van — többé-kevésbbé önzők, hanem fontoljuk meg cselekedetünket, mielőtt tennénk, hogy ha bevállik, miénk legyen a jutalma, ha elhibáztuk, senki más ne okozunk, mert azzal bajunkon nem segíthetünk. Sic.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

VEGYES HIREK.

— **Előfizetési felhívás.** A „Sátoralja“ ez évfolyamának 3 ik negyedévét e számmal bevégezi s a jövő számmal új negyedévébe lép. Ez új negyedévben kérjük t. olvasóinkat az anyagi tekintetben való pártfogolásra. Nincs szükségünk — úgy érezzük — irányunknak fejtegetésére, hiszen már van multunk, a mire hivatkozhatunk; s talán szerénytelenség nélkül hivatkozhatunk is, mikor kérjük t. olvasóinkat előfizetésük megújítására és új előfizetők gyűjtésére. Előfizetési díja lapunknak marad az eddigi. Egész évre 4 frt; fél évre 2 frt; negyed évre 1 frt. Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba küldendők. Szerkesztőség.

— **Eljegyzés.** Dr. Zsindely István, a sárospataki főiskola egyik ifjú, kitűnő jogtanára, törvényhatósági bizottsági tag f. hó 17-én tartotta eljegyzését Krasznapolcsky Houa kisasszonnyal, Péchy Adám szacsuri földbírtokos szeretetreméltó gyámleányával. Gratulálunk.

— **Tanárjelölés.** A sárospataki főiskolában megüresedett jogi tanszékekre az igazgató-tanács 6 pályázó közül a statisztika pénzügyi jogi tanszékre dr. Illyefalvi Vitéz Géza, budapesti ügyvédjelöltet; a nemzetgazdasági tanszékre első helyen dr. Szabó Sándor temesvári pénzügyi fogalmazót, második helyen dr. Raffay Gyula czelegdi ügyvédjelöltet ajánlotta.

— **Kinevezés.** A s. a. ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság Geöcze Ernő s. a. ujhelyi lakost, a

s. a. ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz díjaztan kelendői gyakornokká nevezte ki.

— **Népfőlkélesi szemle.** A népfőlkélesi időszei jelentkezés, illetőleg szemle Sárospatak részéről f. év október hó 14-én, reggel 8 órákor S. A. Újhelyben fog végbemenni. Szükségesnek tartjuk, ez alkalommal a jelentkezők figyelmét felhívni arra, hogy mindazon katonailag kiképzettek, kik akár a hadseregben vagy a honvédségben, akár ezek pórtartalékában szolgáltak s azon ki nem képzettek, kik külön hadi szolgálatra, piros ajánlati lappal vannak ellátva, köt lesek a jelentkezésre. (1854. évbőlnek). A jelentkezéshez a népfőlkélesi igazolványi könyv, azok, kik ilyennel nem bírnak, a végeibocsátói vagy honvédkönyv magával hozandó. Az igazolványi könyvvel ellátott népfőlkélok könyveik előmutatása mellett, a vasúton a katonai menetjeggyel utazhatnak. Irásban csak a tisztjelöltek közszolgálatban lévő tisztviselők, hivatalos szolgák, vagy a kik a személyes megjelenésnél akadályozva vannak — jelentkezhetnek.

— **Elenőrzési szemle.** A közoshadsereg kötelekőbe tartozók ellenőrzési szemléje Sárospatak város részéről október hó 8 ikán lesz Sátoralja Újhelyben reggel 8 órákor.

— **Jegyzőválasztás.** A sárospataki jegyzői karban néhai Batta József után üresen maradt helyre Salacz Lajos III ad jegyző, ennek a helyére pedig két pályázó közül Mauks György választott meg a képviselő-többsületnek szeptember hó 21-ikén tartott gyűlésén.

— **Hivatalos botrányról** beszélnek városunkban, a mely a jegyzőválasztás alkalmával történt, a mikor is a választást vezető tisztviselő zártulást rendelt el a szavazás tartamára s egy intelligens embert ki nem képviselő többsületi tag, mivel a ügyelmezésére nem távozott el, rendőrökkel akart kivetettetni. — (Vajjon a megyei tisztviselő úr, mikor a képviselő-többsületi tag indítványára a többi képviselő-többsületi tag megkérdezése nélkül a zárt ülést elrendelte, törvényes alapon állt-e? . . . Kissé fura-ának találják sokan azt, hogy a behívott rendőrökkel nem hajtatta végre parancsát, mintha jelezni kívánta volna vele hogy eljárása nem törvényes. Szörk.)

— **A főiskola tanév megnyitó ünnepélye.** Szeptember 19-én reggel 9 órákor nyílt meg hivatalosan a sárospataki főiskolában az 1896-7-iki tanév. Az ünnepélyt „Jövel szent lélek Ur Isten“ dicsérettel kezdte a szép számú közönség, melyben ott volt az igazgató-tanács esakunem teljes számmal (esupán 3 an voltak távol) majd Novák Lajos, a főiskola papja mondott minden tekintetben kifogástalan, magasán szárnyaló imádságot. Első fellépése elegendő volt arra, hogy igazolva legyen, hogy Mitrovicsnak a helyére arra való egyént hívott meg az egyházközsület — Az utóének hangjainak elhangzása után Radácsi György akadémiailag és közgazgatói tartott költői szavazata utóünnepélyes beszédet, a mely után a két új tanár olvasta fel székfoglaló értekezését, Dr. Tüdös István „a dogmák jelentőségéről napjainkban“, Dr. Mezei Sándor „az elhiztosításról“ olvasván fel tanulmányát. Az igazgató-tanács nevében Fejes István üdvözölte őket s ezzel vége volt az ünnepélynek. Délután 1 órákor közebb volt a főiskolában, a melyen lelkes poszarkoszontók hangzottak a főiskolai aligodnokok, igazgató-tanács és új tanárok éltetésére.

— **Bucsu.** Vég-Ardó községében vasárnap volt a görög-katolikus szertartású búcsúja, mely arról nevezetes, hogy az istentisztelet teljesen magyarul ment végbe, bár ez újítás a tót atyáknak kissé nehezére esett.

— **Meghívó.** A Bodrog-Kisfalud, Bodrog-Keresztúr és Farczal községek határában, 1849. január hó 22. és 23-ik napjain Klapka György (akkor) honvéd-ezredes vezérlete alatt vívott győztes csata helyen, a b-keresztúri vasúti állomás közelében, megyei 48 as honvedegyletünk díszes emlékoszlopát emelven, az 1896. évi október hó 11-én délután 1 és fél órákor — mindkét déli vonat elhaladása után — fogja leleplezni. E honvéd-emlékűnnepélyre meghívjuk a hazai összes testületeket, egyleteket, társulatokat, felekezeti és állami iskolákat, a hazai törvényhatóságokat és 48 as honvedegyleteket, s ezeken kívül minden jó hazafit és honleányt.

„Szenteljünk egy perczet
A mult emlékének . . .
Riadjon fel újra
A győzelmi ének . . .
A szó, a dal, a zene hurjai
Múltak emlékének
Elfeledett tettek
Edes visszhangjai . . . !“

Ünnepélyünk sorozata. 1. Zemplénvármegye leányai megkoszorúzzák, illetőleg virággal behintik a 48 as honvédegyet alapot. 2. Klapka induló, játssa Mányi Lajos zenekara. 3. Kölesei hymnusa, előadja a s. a. -ujhelyi gyártelepi dalárda. Vágó Gyula vezetésével. 4. Matolai Elele alispán, 1848-49 iki honvédszázados, mint a zemplénvármegyei 48 as honvédegyet elnöke megnyitó beszéde (melynek tartalma alatt az emlék leple lehell). 5. Vörösmarty szózata, éneki a dalárda. 6. Karsa Ferencz arvaszeki ülnök, 48 as honvédfőhadnagy beszéde, az ünnepély helyén 1849. január 22—23-án lefolyt honvéd eszták történetéből. 7. Kossuth-induló, előadja a zenekar. 8. Alkalmi költemény, írta és szavalja id. Bajusz József ügyvéd, 48-as honvédfőhadnagy. 9. Harezi dal, előadja a dalárda. 10. Matolai Elele honvédegyet elnök átadja a leplezett emléket B. Kisfalud és B. Keresztur községek birának. 11. Rákóczy-induló, előadja a zenekar. A tisztelt közönség jutányos és jó ellátást talál Heiler Lajos szomszédos vendéglőjében. Visszatérés a b. kereszturi vasuti állomásra! tetszés szerint: délután 4, esteli 8, vagy reggeli 5 órai vonattal. Személyenkinti külön meghívók. — a honvédegyet tagjai és a virágszórás teljesítő honleányok kivételével, — csupán testületeknek küldetnek. Tisztelettel: *Matolai Elele*, alispán, mint a zemplénvármegyei 48 as honvédegyet elnöke. *id. Bajusz József*, honvédegyet elnök.

— **Megörült.** Góliát Gábor borbély-legény, ki Petsár János polgártársunknál volt alkalmazva, fogadási manírába esett. e miatt meghívóval végzett beállítatott a s. a. -ujhelyi közkórházba.

— **Halalozás.** Egy jóvalói iparosúrunk hunyt el f. hó 18-án. Pazuha Andráz kőműves-mester személyében. Temetése általános részvét mellett ment végbe f. hó 20-án. A túlzott-tesztület, az ipartestület egyik legdrágább tagját veszítte el a megboldogultban. Nyugodjék békevel.

— **Templomszentelés.** Az abarai ev. ref. egyház megragadta a millenniumi esztendő, meg temploma tornyának százados évfordulóját, mint kitűnő alkalmat, hogy több száz éves templomát (huszita templom volt), új ruhába öltöztesse. A törekvő egyháznak sikerült is ezt keresztül vinnie: sőt több is tett: csinosan renovált templomába 4000 lrt értékű orgonát is állíttatott be. Most már mindez a nyilvános használatnak is át van adva. A templom- és orgonaszentelés f. hó 20-án ment végbe, a mely nap az abarai ev. ref. egyház tiszteletében bizonyára a legnagyobb örömnapok közé lesz feljegyezve. E lélekemelő ünnepély sajátságait nélkülöztek a fennzempléni egyházmegye ut. esperesét *Fejes István*-t, kit a sárospataki főiskolának meleg szerelme és gondja fosztott meg az abarai szentelési ünnepeltől. Helyetteseül *Gyarmathy Samu* b. -ujlaki lelkészt s egyházmegyei tanácsbíró-főjegyzőt küldte el, ki szép imával nyitotta fel a renovált templomot s ugyancsak szívesh szólna kérte bent a templomban az Isten áldását és a gyülekezetre, mely a templomban fogja imáját a Mind-unhatóhoz felhoesztani. Bent a templomban az egyház beszédét *Péter Mihály* kis-arári lelkész tartotta; az urvaesora felett szertartási beszédét *Haizer Endre* hardiesai lelkész mondott; keresztelési szertartást *Kiss Tamás* májazai lelkész végzett. A templomon kívül levő gyülekezetnek *Réz László* homonnai lelkész predikált. Tengernyi sokaság volt e lélekemelő szentelésen. A gyönyörű, meleg őszi időjárás is kedvezett az abarai reformátusok örömmegünnepelésnek; s ez a kellemes időjárás is befolyással volt arra, hogy még a tavolabbi községből is oly nagy számmal gyűltek össze a hívők, hogy meg a templom-kertésbe sem férték be s tekintettel arra, hogy től ajkuk is nagy számmal jelentek meg, esperesi intézkedés nélkül, a nyílt utcán is kellett egyházi beszédet tartani, még pedig hogy a tótajuk hívek is kielégítést nyerjenek, től nyelven. Ezt a funkciót *Ujlaki János* tussai h. -lelkész végezte. Már az 1 óra d. u. egész közel volt, mikor a szertartások beaváztak. Ekkor a lelkész-udvaron felállított nagy átor alá gyűlünk össze s kedélyes hangulatban lakomát ültünk. Természetesen a dolog, hogy pohárköszöntőkben sem volt hiány. Ebed után a társaság fiatalabb s fiatal része tánczra perdt s rakta a ropogós eszárdást úgy éjjeli 12 óráig. Altalában elmondhatni, hogy a prot. egyház világi urait nem lehetett ott látni. Hogy közönségszűköl-e, vagy az abarai egyház előjárásának mulasztásából, azt az ő lelkők tudja, mi nem kutatjuk.

— **Meghívó.** A sárospataki ev. ref. egyház presbiteriuma a főiskolai ifjúság közreműködésével folyó évi október hó 4-ikén a ref. templom újítási

költségeinek fedezésére a városháza nagy természetben zártkörű téncevizalmat rendez. Kezdete 8 órakor. Belépti díj: személyenkint 2 korona. Felülfizetéseket közönséggel fogad s hirialpilag nyugtáz *Buzs János* főgondnok.

— **Hymen.** N. -Egyadi *Demény Zoltán* homonnai jártébirósági jegyző f. hó 16-án jegyezte el S. A. -Ujhelyben *Adriányi Saroltát*, özv. Adriányi Gyuláné kedves leányát. E trigyben az igaz szerelmet boldogság, a reményt való kísérő nagyon soká. — *Fuchs Bódog*, a sátoralja-ujhelyi központi takarékpénztár főkönyvelője jegyelt váltott *Reich Hermína*, Reich Lipót vajnádi nagybirtokos leányával.

— **Egyházi kitüntetés.** Lengyel Pál sátoralja-ujhelyi rom. kath. lelkész szentszéki ülnökké neveztetett ki.

— **Ruttkayné az ujhelyi zsinagógában.** Ruttkayné Kossuth Lujza asszony, aki jelenleg S. A. -Ujhelyben tartózkodik, mint *Matolai Elele* alispán vendége, f. hó 21-én az alispánné kíséretében megjelent az ünnepi istentiszteleten az ottani statusquo izraelita anyahitközség templomában. Ruttkayné Landesmann hitközségi tisztviselőtől magyarrá fordított imakönyvet kért s azután nagy érdekléssel hallgatta végig az ünnepi imákat és énekeket. Az istentisztelet után Ruttkayné megköszönte azt a szép gyászünnepet, amelyet Kossuth Lajos halálakor a hitközség a templomban rendezett. A női templom előcsarnokában, Reichard Mór hitközségi elnök távollétében, Schwarz Bernát elnökhelyettes az előjáráság élén üdvözölte Ruttkayné, majd *Friedlieb Albert* beszédet intézett a matronához, a ki meghatva köszönte meg a figyelmet.

— **Tüzek.** F. hó 19-én d. u. Barkón 29 ház esett a pusztító tűz martalékává s ugyanannyi család maradt hajlék nélkül. Hogy a tűz hogy keletkezett, biztosan megállapítani nem lehet. A község szegény tót község. A tűz lokalizálása nehezen, sőt sehogyes ment, mert sem szer, sem értelem, sem akarat nem volt. A község lakosai közül mindenki csak a saját hajlékának őrszét tartotta kötelességének — akár forogva veszélyben, akár nem. Ez az oka annak, hogy a legnagyobb szélesedhen is 29 ház hamvadt el. F. hó 21-én d. u. 1 1/2 órakor pedig a homonnai vasuti állomáson gyűlt meg egy szénrel megrakott kocs. Előltására gondolni is alig lehetett. A kezelni levő munkások az égő kocsit az állomástól kitolták a szabad pályára, nehogy az állomásban okozzon esetleg még több tüzet. Mihelyt a nyílt pályára kiért az égő kocsit, a lengedező szellő tüstént élesztette a tüzet s a kitűnő minőségű szén azonnal izzó parázsává változott át s lángba borult a kocsit s ez se is. Ejjeli látványnak a kocsit egésze igen szép volt, különösen távolabbról. Talán ez az oka annak is, hogy a városi tüzoltók nem jelentek meg e tüzesetnél s hagyták, hogy a vasutiak maguk kintöljének legalább a pályatest nagyobb megromlásádsáknak elhárításán. Szeretjük legalább melegségükre ezt gondolni, mert másképen a legnagyobb mértékben kellene elítélnünk mulasztásukat. F. hó 21-én éjjel N. -Mihályban is pusztított a tűz. Rövid idő alatt ez már a 3-ik nagyobb tüzeset N. -Mihályba Most a esillaghoz ezimzett nagyvándó és szomszédos épületek hamvadtak el.

— **Szineszet S. A. -Ujhelyben.** Mint a színházi jelentésből értesülünk, Borának Mihály színigazgató a s. a. -ujhelyi városi színházban az előadásokat f. évi október hó 8-án kezdte meg. A társulat 11 műszaki s 32 működő tagból áll. Van ezenkívül saját zenekara is. Az ujonnan szervezett társulatot ajánljuk Sátoralja Ujhely város műpártoló közönségének szíves figyelmébe.

— **Szineszet.** Özv. Veszprényi Jenőné színházulatának e hóban tartott folytatólagos előadásairól a következőkben számolunk be olvasóinknak: Mindenekelőtt konstantálunk kell, hogy mult számunkban kifejezett reményünk eléggé beteljesedett s különösen egyes estéken oly nagy számú és intelligens közönség volt jelen, a milyen Sárospatakon ritkaság. Nem akarjuk ezt a mi felszólalásunk érdeműl felírni, de jól esik annak látása, hogy városunk közönsége tud lelkesedni, ha arra okot lát. Most pedig van oka, mert a darabok megválasztása, valamint az egyes előadások minden tekintetben kielégítő. Szombaton *Rékai* tadták, a főbb szerepeket B. Szöllösi Ilona adta, Tiszta és Krémer játszották. Igen szép volt Ilka (B. Szöllösi I.) belépője „Elszörva a világon.” Tiszta „Ez a világ...” cupléját többször megismételtették; hogy a kritikásokat scörpióknak nevezte, ezzel azt hisszük nem rák czémozott. Vasárnap „Az asszony verve jó” népszínmű már kisebb hatást kellett. A főbb szerepekben kiváltak Nagyfalusi Juliska, Kovács Ilka, Csáki és Krémer, Fehér és Jakabti jó volt a két vetélkedő szerelmes

szerepében. Négrádi csekély szerepét eléggé kiaknázta. Nagy hatást kellették Tiszta helyi vonatkozása cupléi. Hétfőn „A kis hőrség” bonyodalma tartották általános derűlttségben a közönséget. Balázs a tábornok, Krémer az alprekett, Tiszta a komornyik, Kovács Ilka a színésznő szerepében igazan mintalakítást mutattak be. Kedden „Fedora” előadása töltötte meg a szinkort válogatott közönséget. A czímzerepet Veszprémnyé juttotta a darabhoz teljesen méltó alakítással. Impozáns megjelenése, csinos toalettjei maguk is mutatták, hogy hercegnői szerepet játszik. Játéka teljesen leközötté nézői figyelmét s a hálás közönség minden felvonás után a lámpák elé hirta. Méltó partnere volt Krémer és Balázs. Kár, hogy egyes mellékszereplők kisebb szerepekben is nagyon akadoztak. Szerdán a „Hollomiglan”-t adták, a főbb szerepekben B. Szöllösi Ilona, Csáki és Krémer tántek ki. Tiszta a hordár szerepével általános derűlttségben tartotta a közönséget. Csekélyebb szerepeket is jól betöltöttek. Latabárné, Munkácsi, Nagyfalusi és Balázs, Kovács Ilka ismételtel bizonyoságot adta annak, hogy úti szerepekben igen jól néz ki.

— **Sárospatak ünnepe.** Az október hó 4-ikén tartandó református templom- és papszentelési ünnepély egész városunkat ünneplésre hívja fel. A tisztánimni ev. ref. egyházkerületnek világi- és egyházi embereinek színe-java fog itt találkozni, hogy a kerületi gyűlésen meghányázi-vekk az egyház javára szolgáló dolgokat s egyuttal résztvesznek a főiskola ifjúságának Tompa-ünnepélyében is. Szép és lélekelmő napok várnak városunk közönségére, mely úgy gondoljuk minden különleges felhívás nélkül is tudni fogja kötelességét, t. i. ünnepi díszbe fogja öltöztetni bajtáka s az ünneplő egyházzal együtt fog ünnepelni. Kérjük ez uton is városunk lakosait, hogy már október hó 3-ikára lobogtassa fel lakóházait s az este tartandó fátylásmenetre világítsa ki ablakait. A kettős, sőt hármas ünnepély programját nagyjólly így ismeretjük meg lapunk olvasóival: *október hó 3-án* d. u. 1 1/2 kor érkeznek a vonattal *Kun Bertalan* püspök, kir. tancsosa, a Lipót-rend közepkérésese, a ref. convent egyházi elnöke, a ref. legidősbb löpászora és *háro Vay Béla*, tisztánimni ev. ref. egyházkerület főgondnoka, a magyar főrendiház alelnöke, a Szent-István rend kis keresztese s valóságos belső titkos tancsosa, a kiket a vasuti állomásnál a járási főszolgabíró. Sárospatak városának előjárósága s az alsó-zempléni ev. ref. egyházmegye részéről az esperes fogadnak. Este 1 1/8 órakor fátylásmenete a püspök és főgondnok tiszteletére a ref. parochiánál, a kiket *Meczer Béla*, az alsó-zempléni egyházmegye gondnoka fog üdvözölni. *Október 4-ikén* reggel 10 órakor köldtősségi tisztelgések esperesnek vezetésé alatt a püspök úrnál. 10 órakor kezdődik az istentisztelet, melyet a gyülekezet elnöke, *Kun Bertalan* imádsága, *Bálint Dező* predikálása, a főiskola vegyes- és a polgári énekkarok éneke, a felzen-telendők eskütétele, *Fejes István*, *Keresztury József* és *id. Kapossy György* esperesek felzen-telése, valamint az ifjú lelkészek felavatása fog kepezni. Délután 2 órakor 200 tritükű közebbé a főiskola torna-eszarnokában, mely után 1 1/2-3-ór a Tompa szobor leleplezése következik. *Hétfőn* és *kedden* kerületi gyűlés, melyen megválasztják a főiskola két u jogtanárát.

— **Kiket szentelnek fel papokká?** Olvasóinknak eme kérdésere megbizható forrásból a következő feleletet adhatjuk: *Abauyhól:* Demjén István, Bóki Jánost; *Alsó-Borsodból:* Sályom Barnát, Csik Dánielt, Szabó András, Szabó Bertalant, Kovács Mihályt, Kovács Károlyt, Andó Lajost s hozzájuk esatlakozik dr. Tüdös István, a főiskola egyik theol. tanára; *Felső-Borsodból* Dakó Lajost, Batta Józsefet és Sáfány Lajost; *Felső-Zemplénből:* Boz Lászlót, Péter Mihályt, Bottka Bertalant; *Alsó-Zemplénből:* Kenyeresy Árpádot; *Gömörből:* Dusza Jánost, Szabados Lászlót és Nagy Istvánt; *Tornádól:* Fodor Györgyöt, Jakab Jánost és Nagy Barnabást; *Ungból:* Körtényi Istvánt és Móró Elekét. Összesen tehát: 25 ifjú lelkézt beosztatnak ki a felavatás által egyházszentelői állomásra.

— **A „Pesti Hírlap”** sohasem érdemelte meg jobban jó hírnevét, közkezeltségét, mint a folyó évben. Oly fényes csoportot képez rendes munkatársainak névsora, hogy azzal ugyancsak egyetlen más újság sem vetélkezhetik. Így, hogy csak a tárcza-rovatot említsük, melyre a „Pesti Hírlap”-nál oly rendkívül gond van fordítva, rendes szerzőtöttek tárczaírói a lapnak: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Agai Adolf (Porzó), Tóth Béla, Kenedi Géza (Quintus), Murai Károly, Gerő Odón (Viharos), Kóbor Tamás, atikhez a tárczaíró küld mű-

Katársak egész gárdája csatlakozik. Vezérezikírói köző visszakérült a kedvelt publicista Beksies (Gusztáv. Színház, sport, vegyes és hírvovata alismerten leggazdagabb. Szerkesztői üzeneteivel egyedül áll a hírlaprodalomban. De egyedül áll előfizetőinek nyújtott kedvezményekkel is. melyek sorából kiemelkedik a „Pesti Hírlap Naptára”, ez a dús tartalmu, gazdagon illusztrált nagy almanach, melyet minden előfizető teljesen díjtalanul kap karácsonyi ajándéku. A „Pesti Hírlap” kiadóhivatala (Budapest, V. Váci-körút 78. szám a), mindenkinek szivesen küld mutatványszámokat úgy a „Pesti Hírlap” ből mint a „Párisi Divat” nevű pompás kiállításu heti divatlapból, melyet a lap előfizetői féláron rendelhetnek meg. A „Pesti Hírlap” előfizetési ára az októberi—decemberi negyedévre 3 frt. 50 kr., a „Pesti Divat”-tal együtt

4 frt 50 kr. Aki unjonnan lép az előfizetők sorába, megkapja a szeptember végével kezdődő kitűnő francia regény folytatásait. valamint decemberben a „Pesti Hírlap” Naptárát-t.

— A „Magyarország” ma kétségtelenül legolvasottabb politikai napilap. Pályája a folytonos emelkedés útja volt s ma már nem csak mint hírlap foglalja el a legelőkelőbb helyek egyikét, hanem igazi politikai tényezővé is lett a mely nem csak leírja, hanem irányozza is az események folyását. Az akciók, melyeket megindított, rendre országos akciókká lettek s minden fölmerülő kérdésben úgy a porofessionátus politikusok, mint a nagy közönség dolga megkérdezni: „mit mond hozzá a „Magyarország”? bátor és szókimondó. írónak, kezét nem teszi bönává valamely érdeklőzet a minek igazságáról meg van győződve min-

dig ki meri mondani: ebben van az ereje és a specialitása. Hírszolgálatu kitűnő es felhasználja a modern technika minden eszközét. Tárca rovátát a legkiválóbb írók töltik be a kik a magyar életéről írnak magyarul magyar szellemben. A „Magyarország” ezentűl is az lesz a mi volt, oly újság, a mely napról-napra fokozottabb mértékben elégti ki az olvasó közönség igényeit. Kezesség erre a szerkesztőség, melynek élén Holló Lajos főszerkesztő, Luczedy László h. szerkesztő és Bartha Miklós főmunkatárs állanak. Hogy pedig az újság pontosan minden más napilapot jóval megelőzve jusson az olvasóközönség kezeihez, arra garancia kitűnően szervezett kiadóhivatal. Előfizetési ára egész évre 14 frt negyedévre 3 frt 50 kr s az előfizetési összeg a legalkalmasabb módon posta utalványon a kiadóhivatalba czimzendő.

H i r d e t é s e k.

Értesítés.

Van szerencsém Sárospatak város és vidéke melyen tisztelt közönségével tudatni, hogy S.-a.-Ujhelyben a főutczán a megékuttal szemben levő házban egy minden gényt kielégítő

kárpitos és diszító műhelyt nyitottam.

Főtörökésem oda irányuland, hogy a n. é. közönség becses bizalmát kiérdemelhessem.

Szakmatam tiűb éven át Budapesten szerzett tapasztalatokkal bővítve, azon kellemes helyzetbe vagyok, hogy a kárpitos és diszító szakba vágó munkákat a legzűsőbbben állíthatom elő.

Javításokat olcsón s pontosan eszközök, s hármféle munkátat teljesítve végett S.-a.-Ujhelyből postai kiértesítés után a vidékre szivesen elmegyek.

Villamos házi tavrók jótállás mellett felszereltetnek.

Kárpitos szakba vágó áruk készen is kaphatok.

A n. é. közönség becses támogatását kéri

S.-a.-Ujhely, 1896. szeptember hó.

Winfid Jakob,
kárpitos és diszító.

Jelzálogkölcsonöket

földbirtokra 3¹/₂%, házakra 4¹/₂%, másnemű ingatlanra 5% mellett

legmagasabb összegekben ajánlunk.

E kölcsönök konvertálásoknál bélyeg- és illetékmentességet élveznek.

Erdőkihasználások, birtok-parcellázások átvétele. Birtokok szövetkezeteknek hosszú lefizetési tartamra eladatnak.

„Magyar Lloyd”

közgazdasági vállalat. Budapest, Király utca 70.

4—8

Verszegények, lábbadozók, sápkórosok, gyengélkedők, láztalan tüdőbetegek számára legjobb gyógyszer a dr. Kun Zoltán-féle **Vérképző labdac** 1 üveg 60 darab rózsaszínre czukrozott labdaccesal 1 frt 80 kr.

Hurut, tüdővész, hideglelés, malária, Influenza, tüdő- és gégehurut, gyomorhurutban szenvedők számára legjobb gyógyszer a dr. Kun Zoltán-féle **Hurutellenes labdac** 1 üveg 60 drb. égszínkék cukorral bevont labdac ára 1 frt 80 kr.

Női bajok ellen legjobb szer a dr. Kun Zoltán-féle

Irrigálló por 1 doboz ára 1 frt 20 kr.

Az arc- és kéz ápolására legjobb kenőcs a dr. Kun Zoltán **Purpurin Crém** 5 nap alatt minden szeplő és maj foltot eltávolít s a bőrnek gyönyörű hárszony szerű külsőt ad 1 tégely ára 1 frt 20.

Minden eddig megjelent szájjvizek fölött legjobb a dr. Kun Zoltán-féle **DENTIPURIN SZÁJIVIZ** ellenszere a ragályos torokbajoknak is. 1 üveg ára 60 kr.

Kapható a készítőnél **TRSTYÁNSZKY KÁROLY** gyógyszerésznél Sárospatakon, s minden nagyobb forgalmu gyógyszerertárban. Főraktár: Török József gyógyszerertárban Budapest, Király-utca 12. Dr. Buday Emil gyógyszerésznél Budapest városház-tér. Satoralja-Ujhelyben Widder Gyula gyógyszerész urnái

Az 1895. évi CAIROI s az 1896. évi LONDONI egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármineű csuzos bántalmai, u. m.: köszvény, csuz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen. Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idűlebb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasításal 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: Török József ur gyógyszerertárban király-utca 12. sz., és dr. Egger A. ur gyógyszerertárban váci-körút 17. sz. Ugyiszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerertárban, valamint a készítő

WIDDER GYULA

gyógyszerésznél
SATORALJA-UJHELY 52. szám.

Ugyiszintén: Sárospatakon: Kádár Gyula és Trstyánszky Károly; Varannón: Gaál Sándor; Homonnán: Szekerák Ambrus; Tokajban: Rothfuchs J.; Nagy-Mihályban: Tolvaj Imre urak gyógyszerertárban.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

3—20

Karácsonyi ajándékul a „Pesti Hirlap“ nagy képes Naptára

Pesti Hirlap

POLITIKAI NAPILAP

Példányszám 50,000.

Mutatványszámokat ingyen.

Munkatársak:

Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Dr. Kenedi Géza felelős szerkesztő, Borostyáni Nándor, Kozma Andor (Koboz) Morgenstern Gusztáv, Murai Károly, Sas Ede, Kóbor Tamás stb.

Előfizetési díj:

Csak		PÁRISI DIVAT-tal	
PESTI HIRLAP		együtt	
Egy évre	11.—	Egy évre	18.—
Fél évre	7.—	Fél évre	9.—
Negyed évre	3.50	Negyed évre	4.50

Minden hóban jegyzéknapló

Kiadóhivatal: Budapest, váczi-körút 78. szám.

Báli, menyasszonyi öltözetek. Egyszerű öltözetek párisi ízléssel.

Mutatványszám ingyen.

Párisi divat

Megjelenik hetenként egyszer.

SZINES, ÉLŐ MODELLEK UTÁN KÉSZÜLT FÉNY-NYOMATU KÉPEKKEL,

SZABÁSRAIZOK, KÉZIMUNKÁK, ILLUSZTRÁLT REGÉNYEK STB.

Takarékosság izlés mellett.

Kimerítő magyarázat.

LEGSZEBB ÉS LEGOLCSÓBB MAGYAR DIVATLAP.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

csak		PESTI HIRLAP-tal	
PÁRISI DIVAT		együtt:	
Egész évre	8.—	Egész évre	18.—
Fél évre	4.—	Fél évre	9.—
Negyed évre	2.—	Negyed évre	4.50

Kiadóhivatal: Budapest, váczi-körút 78. szám.